

Діло

виходить щодня рано

РЕДАКЦІЯ І АДМИНІСТРАЦІЯ
Львів, Ринок ч. 10, П. пов.
Конто почт. шалд. 143.322.
Адреса для телеграм:
„Діло“ Львів.
Головний Редактор прий-
має від 11—12 год. перед-
полуднем.
Рукописи не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5-00 зал.
Чвертьрічно 15-00
Піврічно 30-00
Річно 60-00
ЗА ГРАНИЦЮ: в Америці і Канаді
Франції, Голландії, Бельгії 20 фр. фр.
Італії 7-50 зал., Німеччині 7-50 зал.
Швейцарії 5 шв. фр., „Скандинав-
ські“ 30 ш. н., Румунії 150 лей, Бол-
гарії 7-50 зал., Австрії 7-50 зал.
Зниж. адреса 1 зал.

Рік LI.
Телеф. Редакції 25-41.
Друкарні: 25-26.
В СПРАВІ ОГЛОШЕНЬ
ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМИНІ-
СТРАЦІ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА
25 сот.

Молодь.

Про нездорові відносини у вищих школах у Львові.

Львів, 6. грудня 1930.

Два дні тому сконфісковано у „Ділі“ (ч. 270, в д. 4, ц. м.) замітку про віче українських студентів політехніки та його резолюції. Ніяке віче не проходить у тоні версаяських діалогів і тим більше тон студентських вічевих резолюцій, прийнятих у моменті великого схвилювання, мусить носити на собі питоменности і віча і — молодечого темпераменту. Тому мабуть, через оту зовнішню форму резолюцій, їх стиль чи поодинокі вислови, вони були — як сказано — сконфісковані. А проте, гадаємо, суті справи не можна ані нам промовчувати ані теж не слід не допускати взагалі до її порушення та висвітлення, бо сама справа занадто вже наболіла й еберігування її теперішнього стану приносить шкоду рішуче обом сторонам: і українській і польській.

Існують три чинники, яких становить від-
бивається безпосередньо на ситуації української
студентської молоді: 1) *уряд*, себто офіційна
шкільна політика, 2) *сенат*, як влада автономі-
чних вищешкільних установ і 3) *польська мо-
лодь*, як співтовариші науки в тих самих шкіль-
них мурах. Про урядову шкільну політику нині
не будемо говорити, бо це тема і занадто широка
і найбільш відома. Досить ствердити факт, що
шкільна політика влади тісно зв'язана з загаль-
но-національною її політикою і що тому чисто
культурні справи зв'язано — на превеликий
жаль — зі справами, які в питаннях націо-
нальної культури лучаться лише посередньо та
від яких культура не повинна бути безпосеред-
ньо узаалежнена. Вислідом того стану другий
факт, що сьогодні, в 1930 році, шість мільонів
українського населення в Польщі не має бук-
вально ані одної державної вищої школи (я
одну мініатюрну приватну посереднього типу по-
між середньою і вищою школою). Не функціо-
нують навіть передвоєнні зв'язки українського ви-
щого шкільництва (українські катедри й доцен-
тури на львівському університеті), а десятки по-
важних учених, приваних чужинським нау-
ковим світом, мусить посвячувати своє знання і
сили науковим осередкам поза межами поль-
ської держави, вчити у високих школах у ко-
ричній Польщі, або марнуватися у важкій бу-
денній заробітковій праці. Здається, що нема
жодного нині ні одного польського діяча без ріжни-
ці політичних переконань, який не признавав
би, що такий стан є *аномалією*, а проте сама
справа все ще не може чомусь то рушити з мер-
твої точки. І той стан, залишаючи на боці всі
моменти „високої політики“, найважче й найбо-
лючіше *бо по українській молоді*.

Як довго нема рішучих наших вищих шкіл
і наша молодь примушена користати з поль-
ських осередків науки, вона залежна у величез-
ній мірі від відношення до неї сенатських влас-
тей та польської молоді: від перших залежить
само *допущення до джерела науки* й уможли-
влення якого-такого нормального *студентського
життя*, — поскільки воно можливе не у власній,
різній школі, — ановуж від поведінки поль-
ської молоді залежить головне витворення відпо-
відної *атмосфери*, себто *моральних умов* нау-
ки. Пригляньмося ж трошки ближче відносинам
у вищих польських школах у Львові, де перебу-
ває — так мовити — ядро всієї української сту-
дентської молоді.

Першою болючою української молоді є, як
сказано, сам доступ до шкіл. Офіційного „ну-
мерус кляузус“ нема, але існує фактичний,
чий є скритий у формах вступного іспиту, в
обмеженнях лабораторійної праці та головово в
визначенні дотепер установ лікарських оглядів,
яких вислід полягає до відома університет-
ським властим тайно, не втаємничуючи в нього
даного кандидата. На околом 7000 студентів
львівського університету є ок. 900 українців;
на ок. 600 студентів медичного факультету є
104 українці, на ок. 3000 студентів політехніки
є всього ок. 260 українців.

Що ж торкається самого студентського жит-
тя, то найбільшюю точкою у цьому є фактичне

розбиття українських студентських організацій.
Останні загальні збори „Студентської Громади“
відбулися з початком 1929 року у присутності
делегата сенату о. Жуковського. Недовго після
того, в березні мину. року, „Студентська Грома-
да“ *розпалена* й від того часу українські сту-
денти є позбавлені свого легального станового
товариства, в якому студентство мало би мате-
ріально-допомогову підпору та в якому можна би
організуватися для виконання собі науково-
шкільних завдань. Внесено до університетського
сенату статут нового допомогового т-ва „Молода
Громада“, зокрема статут Правничої Громади, в
якій гуртувалися би студенти-правники. *Після
року з того часу минуло і ці статуту все ще не-
затверджені*. Існує нині лише „Медична Грома-
да“, як тісніша організація медиків і „Основа“,
як такаж організація техніків; оба товариства
разом гуртують ок. 350 осіб. *Влизько тисяча укра-
їнських студентів у Львові стоїть поза всякою
організацією!* Нашим студентам ветеринарії не
дозволено на власне Т-во від початку існуван-
ня польської держави; студенти торговельних
шкіл змушені гуртуватися біля кооперативної
„Торговельник“, інші біля кооперативної „Ватра“.
Відношення сенату львівського університету
яскраво характеризує історія товариства, зду-
маного т. зв. групою української греко-католиць-
кої молоді, себто тої її консервативної й релігійно
настроєної частини, до якої — здавалось би —
польська професура повинна би ставитися зго-
ри з якимнайменшим упередженням. Отже та група
греко-католицької Молоді рішила ще з початком
біж. року заснувати власну студентську орга-
нізацію. Хоча на підставі конкордату досить
було би для існування такого товариства
затвердження греко-католицьким консисто-
рієм, а проте наші студенти в міс. червні ц. р.
предложили університетському сенатові до за-
твердження статут Товариства під назвою „Об-
нова“. У відповідь сенат постановив, як умову:
викинути зі статуту слова „український“ та „у-
країнців“! Очевидно, що студенти зрозуміли та-
ку вимогу як поличник і образу їх національних
почувань. Навіщо це було робити, кому це шко-
дило, щоб товариство студентів, що признають
себе до української національності, мало це за-
значене у своєму статуті — не можемо ніяк збаг-
нути.

Одночасно польські студенти мають свою
могутню організацію „Братньої Помощі“, яка
є при університеті, політехніці й ветеринарії. По
спеціальностях вони зорганізовані у різних
„т-вах“ і „клубах“. Мають теж цілий ряд лега-
лізованих корпорацій, які при кожній нагоді ви-
ступають з прапорами й користуються теж дбай-
ливою опікою університетських властей. Колиж
українські студенти ажажилися просити дозволу
на створення українського студентсько-корпо-
рантського товариства, то сенат не допустив на-
віть до розмови на цю тему!

Таке відношення сенатських властей до у-
країнських студентських організацій має ще
свою болючу *матеріальну* сторінку. Отож кож-
ний студент платить при вступі 20 зол. на т. зв.
стипендійний фонд, з якого частина йде на сти-
пендії чи допомоги, а решта на студентські то-
вариства, які самі розділяють отримані фонди.
Влизько тисячка українських студентів платить
по 20 зол., але гроші ці не повертаються їм, бо
нема українського товариства, якому сенат міг
би давати фонди для розподілу: тому всі вони
*йдуть на польські студентські товариства, оселі
і т. д.*

Від якогось часу виринуло у львівському
університеті ще одне явище, досить у школах
взагалі ще в світі незване: починається *кляс-
фікувати студентів* щодо їх „політичної під-
кріпленості“. Траплялися випадки, що студентів, які
були арештовані та яких згодом випущено, як
зовсім невинних, не доручили їм навіть акту
обвинувачення та припинили проти них слі-
ство — не прийнято на дальший рік студії! Де-
тут почуття права і справедливості? Коли теж
польський вплив, сенат надзвичайно чутливо ре-

Старість мусить прийти,

а з нею Ваша неспосібність до праці, тож
складайте на чорну годину свої ошадности в
Кооперативному Банку „ДНІСТЕР“
у Львові вул. Руська ч. 20.

агує на кожний конфлікт поміж адмін. владою
і польським студентством чи поодинокими сту-
дентами (нпр. арештування) і легально інтерве-
нує в адмін. властей, — з *принципу* цього віко-
ли не робить, коли річ іде про українських
студентів!

Очевидно, що всі наведені факти мусять
впоювати вже в молоді студентські душі почу-
ття найвищого жалю і огірчення та свідомість,
що вони, українські студенти, належать до
„нижчого сорта“, до „другої категорії“ зно-
ванків даної школи, супроти якої мають більші
обов'язки, від товаришів-поляків, а ніякі права.
Такий стан дає себе почувати особливо прикро
на ті відношення польської молоді. Ось най-
новіший факт: 30. листопада польські студенти
розбили загальні збори „Основи“, дарма, що
на ті збори дозволив ректор і був на них при-
сутній делегат сенату. Сенат політехніки, ба-
жаючи видно поладити справу мирно й лікві-
дувати її як епізодичний інцидент, звернувся
з апелем до польських студентів, щоби розви-
вачі самі зголосилися до ректорату. У відповідь
польські студенти розвинули агітацію, щоби
всі до одного асоціалізувалися з розбивачами
та розкинули летючку з високообразливими
заворотами під адресою своїх товаришів — сту-
дентів українців, дарма, що ці останні надзви-
чайно дбайливо виминають усяких непорозу-
мів і поводяться скрізь високо культурно й
тактовно. Невже нема серед польської профе-
сури таких одиниць, які користувалися би
у своїй молоді високим авторитетом і зуміли би
пояснити цій польській молоді, що шиканувати
українських студентів, які не мають власних
різних шкіл та творять у польських школах
значну меншість — просто не годиться, просто
такі не гарно! Розуміємо, що положення поль-
ської професури при всякому конфлікті між
двома частинами студентства — справді досить
прикре. Але, здається, не повинно бути длох ду-
мок про те, якими принципами повинна керму-
ватися професура, в якому дусі повинна вплива-
ти на свою молоді і в якому напрямку її вихо-
вувати. Не може бути теж жадного сумніву, що
професура не сміє піддаватися настроям і те-
чіям, які протиставляються принципові *найвищої
толеранції*, не сміє проявляти свого безсилля
та — ще гірше — своєї солідарності з такими
жалюгідними течіями ненависти й втерпи-
мости.

Трагедія української молоді тріває не від
нині і не видно їй кінця. Раньше вона здебіль-
ша обмежувалася до університетських роликів,
— сьогодні українська молодь починає відчувати
її вже з дитинячих літ, утративши можливість зна-
йомитися з початками науки у рідній школі. За-
чинювання клас і розважування гімназій та всі
інші відомі події втягнули в цю трагедію й се-
редньшкільну молоді. Колиж ця молодь збли-
жається до кінця університетських студій —
аже стає перед нею грізне марево відсутності
варстату праці, Молодь — це найцінніша части-
на нації. Трагедія молоді — це трагедія цілого
народу. Тому не диво, що ціле українське свідо-
ме громадянство з великим болем та найбіль-
шим напруженням слідкує за життям-буттям
української студентської молоді в нинішніх її
таких переважних хвилинах.

Антифашистська змова.

Італійська преса сповіщає, що в Італії
викрито тайну організацію, яка приготувала
переворот проти фашистського режиму. Досі
арештовано 24 члени тієї організації та скон-
фісковано склад антифашистських летючок і
книжок. Арештовано провідників тієї органі-
зації. Рівночасно виявилось, що професор Рейні
не мав ніяких зв'язків із антифашистським
рухом, що працював виключно науково, тому
його звільнено.

З польської преси.

Нові труднощі.

Під таким заголовком містить „Робітник“ з дня 4. ц. м. статтю, яка не була сконфіскована та яку частинно передрукувало д. 7. XII. „Слово Польське“. Подаємо її в дослівному перекладі без змін і коментарів:

„У четвертій соймі Р. П. П. кількість українських представників упала дуже значно, таке саме кількість німців і жидів; білоруських послів мабуть не буде зовсім, а також ані один німецький соціаліст не здобув мандату.

Санаційний табір думає, що тим способом віддав польській державі велику прислугу, і що національну політику рушила в місті. Ми думаємо саме навпаки. Саме тепер, по т. зв. паціфікації Ст. Малопольщі, по „ліквідації“ білоруської парламентарної репрезентації, по „виборчій ослабленні“ німецького елементу, у висліді оригінальної політики галицьких сіоністів і „Нашого Шпегельбонду“, яку то „політику“ хтось дотепний означив як „ухили на всі сторони світа“, саме тепер, по тім усім, справа національних меншин у Польщі забрала основно та солідно в глибину „сліпого заулка“; нові труднощі значно переростають те, що існувало досі.

Польська державна національна політика в першому десятилітті незалежності хиталась між доктринами „інтегрального“ націоналізму, яку в першій уряді формулював Ст. Грабський, а підтримував П. цілий єврейський табір, і доктринами, скажім „федераційною“, якої висловом була славетна відозва начального вождя до населення Великого Литовського Князівства у квітні 1919 року, якої остаточним висловом був союз із отаманом Петлюрою напередодні походу на Київ, якої наслідком була концепція т. зв. „Середньої Литви“, ідея окремої армії Балаховича, і т. д. Реалізація федеративної доктрини не вдалась. Рішала тут у головній мірі доля польсько-більшовицької війни.

Відворот у літі 1920 р. похоронив тамті плями і надії. Перемога над Вислою і під Гродном та над Лідою урятувала Польщу як незалежну державу, але не створила об'єктивних умов для здвигнення „Великої“ Річчипосполитої, що сигналює датеко на Схід. Хід воєнних випадків зіштовхнув Польщу із історичного шляху, який виразно зарисовувався 1920 р. Скільки зробила дурниць, скільки нагід змарнувала, якою безнадійно легкодушною, мало-передбачливою і мало-інтелігентною виявилась в тім історичнім 1919 році „політика“ ріжних П. Відділів, те колись устійнить та оцінить історія. Не треба піддаватися оманам! Верст мав свої „первообрази“ ще весною 1919 року зараз по опануванні Вільни. І вони завагодили на воєнній епопеї.

Досить, що федеративна доктрина лишилась у царині мрій. Втілення Виленьської Землі до нових польської держави поклато

останній хрестик на могилі минулих снів з історичним ромахом. Польща устійнила своє буття як держава „національна“ із відносно величезним відсотком т. зв. національних меншин. Державна національна політика від року 1920 підпала під різні впливи націоналістичної доктрини, темперованої та алагідненої самим фактом існування парламентарної демократії (відомі шкільні та мовні закони, адобути за участі в уряді Ст. Тугута), при чому урядові кола насправду не здобулись ані разу на який небудь плян, закреслений на дальшу мету, на якунебудь мужеську поставу супроти дійсності. І так ми тривали аж до травневого перевороту, як також перші роки по цім перевороті. Санаційний табір не вчиняв між рр. 1926 і 1930 абсолютно нічого для суттєвого „рушення“ з місця національної справи. Ведено далі безпослову політику „перетравневу“, змінену стільки, що яркіше класово-поміщицьку. Щойно листопадові вибори принесли „щось нового“, місце „федераційної“ доктрини, місце „інтегрального націо-

налізму“ завила доктрина „поліційної точки погляду“, пропагована від літ „пілсудчиками-ві“ „Слова Польського“ і „Земополу Оту“, як конвуляція точно давними „федералістами“, як п. Голушко, або Юзефський, доктрина, якої символом стала постать шпидовина поліції.

І ось, не зважаючи на виборчу „перемогу“ ВВ, ми в „сліпим заулку“.

Польський соціалізм відноситься до „федераційної“ політики з великою і здоровою дозою скептицизму. Польський соціалізм відкинув, річ ясна, націоналістичну доктрину. Він одиникий зумів сформулювати позитивну національну програму у формі двох основних принципів: 1) територіальної автономії для меншин т. зв. суцільних; 2) культурно-шкільного самоуправування для меншин розсіяних.

Треба, щоби боротьба за введення в життя тих принципів стала спільною боротьбою ППС, німецьких соціалістів та соціалістів українських, білоруських і жидівських.

Польський соціалізм мусить в обличчі історії найбільш рішучо протиставитись словом і чином „поліційній“ національній доктрині, яка так уміло заступила політику давного „федераційного“ табору, одніювану тоді через вузький горизонт пп. старшин П. Відділу.

К. Л.

Свято Українського Університету в Празі.

Інавгурація. — Привіти. — Звідомлення за два останні роки.

Дня 28. листопада ц. р. відбулося в Празі академічне свято інавгурації. Інавгураційну академію влаштовано в салі Геологічного Інституту при численній участі громадянства. Інавгурація розпочалася співом „Славного Збору“ Сметани, який виконав хор українських студентів під кермою доцента Українського Високого Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі, п. П. Росініевич-Щуровської. Уступаючи ректор, проф. Д. Антонович привітав присутніх гостей і прочитав звіт з діяльності університету за 1928-29 і 1929-30 роки. Потім відчитав біографію нового ректора, професора Андрія Яковліва, привітав його й урочисто передав йому ректорську владу. Після цього хор заспівав старовинний університетський хорал: „Віват Академія!“.

Далі ректор проф. А. Яковлів оголосив свій інавгураційний виклад на тему: „Українське значення процесуального права“. Після викладу новий ректор подякував уступаючому ректорові, проф. Д. Антоновичеві, а також присутнім членам університетського сенату за переведення акту інавгурації, привітав і подякував за персональну участь у святі представникам чеських державних, наукових і культурних установ, пп. ректорам Української Господарської Академії в Подєбрадах і Українського Педагогічного Інституту ім. М. Драгоманова в Празі, представникам українських наукових, культурних та громадських установ і організацій, професорам, сту-

дентам і всім громадянам, що своєю присутністю вшанували університетське свято.

Наприкінці ректор висловив іменем Університету глибоку подяку чехословацькому народові та його владі на чолі з Президентом Т. Г. Масариком за матеріальну й моральну допомогу Українському Університетові й українській еміграції в Ч. С. Р. та проголосив Президентові Масарикові тричі „Слава“. Присутні привітали і своє „Слава“ та стоячи вислухали чехословацький і український національний гімни.

З нагоди свята ректор Університету одержав велику кількість листових і телеграфних привітань, серед яких зазначимо такі: від канцлера і високої канцелярії Президента, від Президії Сенату, від президента Парляменту, від міністра шкільництва і народної освіти, від міністра народної оборони, від президії міністерства справедливості, від земського президента Чехії, від земського президента Підкарпатської Русі, від ректорів — Карлового Університету в Празі, Масарикового Університету в Брні, Університету Коменського в Братиславі, німецького Університету в Празі, чеської Високої Техніки в Празі, такої-ж школи в Брні, німецької Високої Техніки в Празі, від пп. деканів — правничого, медичного, богословського факультетів Карлового Університету, правничого факультету Масарикового Університету в Брні, Хемічно-Технологічного Інституту в Празі, Сільсько-Господарського і Лісного Інституту в Празі, Губо-

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА“ З ДНЯ 9. ГРУДНЯ 1930.

АЛЬФОНС ДОДЕ.

75)

МАЦІЦЬКИЙ

ПОВІСТЬ.

Якимцьо не мав сили відмовити; поклав гроші до кишені, простягнув руку до Перрота і сказав щиро:

— До побачення! спасибі вам!

Перрот затримав його руку в своїй долоні. Так простояли хвилину проти себе зворушені та мовчазні. Обом тиснулося на уста імя Данильця, але не сміли його вимовити з тої самої причини... Той батько і та мама розуміли себе добре!

Якимцьо перший витягнув легко свою руку. Сльози підходили йому до горла і він хвапився. Перрот проводив його аж до пасажу. Там добросердний купець не міг уже довше стримати свого гіркого болю і почав докірливо:

— Ах, пане Якиме, пане Якиме! Бо треба вам знати...

Але був занадто зворушений, не міг переказати своїх думок словами і повторив ще двічі: „Бо треба вам знати...“

І справді — треба вам знати, що...

Якимцьо розставшись з Перротом вернувся до друкарні. Не вважаючи на протести альфатія, він хотів йому звернути негайно 400 франків, позичених Данильцем. Крім цього, щоби скинути з голови клопіт, залишив йому гроші на три платні векселі. Аж тоді з лекшим серцем сказав собі: „да, тепер треба відшукати витину“ Означе цього-ж дня було вже запі-

но. Крім цього подорож, сильно переживання і обривистий, настирливий сухий кашель, що дошкулював йому віддавна перетомив його настільки, що бідолаха мусів вернутися на вул. Бонапарта, щоби відпочати.

Ох! коли він увійшов до тої кімнати і коли при останніх промінях жовтневого сонця побачив усі ті предмети, що нагадували йому „мало-го“: і столик під вікном, де складав свої рими, і його склянку, і каламар, і короткі дюльки, які курив за прикладом о. Германа, — далі, коли почув приємний голос церковних дзвонів, трохи захрипів від вечірньої мряки, і коли меланхолійний їх поклик до молитви, такий улюблений Данильцем, забрав об вогкі шиби, тоді тільки одна мати могла знати, що діялося в серці Якимця...

Він перейшов двічі-тричі по кімнаті, оглядаючи її основно: навіть у шуфлядах шукав чогось, що могло би йому вказати слід утікача. Шуфлядки були порожні; там лежало тільки зужите шмаття, ганчірки. Кімната була картиною руїни та покиненого гнізда. Звідси не вихали, а втікали. У одному кутку на долівці лежав свічник, а під ватраном під купою спаленого паперу біле золочене пуделко. Він пізнав це пуделко: в ньому зберігалися колись листи від „чорних очей“. Нині воно валялося в попелі. Яке святотатство!

Шукаючи далі він найшов в одній шуфляді бюрка кілька листків паперу записаних нерівномірним, нервовим почерком Данильця у хвилинах його напхнення.

— Це мабуть якась поема — подумав Якимцьо і підійшов до вікна, щоби її прочитати. Це була справді поема — ще й яка: поема розпукки, а починалася вона так:

„Якимцьо! Я сказав тобі неправду. Я брехав цілі два місяці...“

Це був невисланий лист, а все-ж дійшов до властивих рук. Цим разом Провидіння взяло на себе роллю почтара.

Якимцьо прочитав усе. Коли він дійшов до того місця, де була згадка про ангажмент у театрі на Монпарнасі, куди Данильця тягли силами і як він завзято боронився, Якимцьо відскочив від радіщів:

— Тепер уже знаю, де він... — і поклавши лист до кишені, ляг успокоєний на ліжку. Від перевтоми не міг заснути. Вічний проклятий кашель мучив його...

Зате з першим осіннім холодно-літнім досвітком, він устав живо. Його плян був готовий. Зібрав з шафи усія дрібнички, поклав їх до валізи, не забув навіть про золочене пуделко, переслав останній привіт старій вежі і вийшов залишаючи настій двері, ажно та шафа, щоби навіть їх духом не повіяло на тих нових комірників, що замешкають тут. Зійшовши вниз вимовив кімнату, заплатив довг за минулий час і навіть не відповідаючи на візливий запити сторожа гукнув на першого фіякера, що перезджав попри дім, щоби його завіз до готелю Пільоа, на вулицю Дам, до дільниці Батінюа.

Власником цього готелю був батько кухаря, що служив у маркиза. Туди заїзджали лише особи по рекомендації і то такі, що наймали кімнати на три місяці. Тому цей готель мав у своїй дільниці неабияку славу. Хто мешкав у готелі Пільоа так, якби мав одночасно свідоцтво моральності. Якимцьо ~~взяв~~ задири собі симпатію маркизового кухаря і той передав йому для свого брата кошук і марсальським вином.

(Продовження буде...)

ного чехословацького євангелістського факультету в Празі, від президії головного міста Праги, від президії ради і магістрату Праги, від біблотеки парламенту, від представників міністерства шкільництва, від окремих професорів, від Українського Наукового Інституту в Берліні, від деканату агрономічно-лісового факультету Української Господарської Академії в Подєбрадах, від Українського Товариства для Ліги Націй, Головної Еміграційної Ради, Генеральної Ради в Парижі, від „Української Школи“ в Чернівцях і багатьох інших.

За прочитаного звіту видно, що в минулому академічному році професорська колегія Українського Університету складалася з 22 звичайних і 2 надзвичайних професорів, 2 доцентів-суплєвств, 5 приват-доцентів і 4 лекторів, разом в 35 осіб. Крім того було 4 асистентів і 5 професорських стипєндистів, що готуються до табілітації на приват-доцентів.

Студентів було: в зимовому семестрі 1929-30 — 259, в літньому семестрі 1930 року — 253.

ЗА ЩО РОЗВ'ЯЗАНО?

Після увільнення учня дрогобицької гімназії Миколи Сеніва.

В справі розв'язаної дрогобицької української гімназії пишуть нам з Самбора:

Дня 17. травня 1930 р. вкинено до будинку польського „Сокола“ в Бориславі в год. 8.45 вечором в часі святочної польської академії ручну гранату польського виробу. Граната ця зовсім не експлуодувала. Справників не зловлено, та — як свідчать карні акти — поліція „на основі конфіденціальних відомостей прийшла до пересвідчення“, що того замаху не міг ніхто інший допуститися, як два місцеві учні української гімназії в Дрогобичі, а саме: Микола Сенів і Андрушко та робітник Михайло Гнатів. Хоча не було найменших доказів, судове слідство в тій справі велося чомусь аж 5 місяців і шойно по 5-тих місяцях випущено на волю учня Андрушка і робітника Михайла Гнатова, проти яких для відсутності всяких доказів знято слідство заставлено. З огляду на довгий слідчий арешт трьох молодих невинних людей і свідство 2 осіб щодо пізнання, прокуратура виготовила акт обвинувачення проти учня Миколи Сеніва, закидаючи йому, що він „за-небав донести владі про те, що незнаний справник вкинув гранату, хоча про це знав і час міг донести про намір без нарахування себе на небезпеку“ і що тим недбалством допустився злочину з § 9 закону про вибухові матеріали з 27. V. 1885 р. Навіть неправника мусіла адарити та дивна логічна і правнича конструкція акту обвинувачення, який твердить, що Сенів знав про те, що якийсь незнаний осібник має кинути гранату. В справі тій на основі того обвинувачення відбулася перед трибуналом окружного суду розправа дня 28. листопада 1930 р. Очевидно, знайшлися два свідки, конфіденти, які присягнули, що бачили обвинуваченого Сеніва, як він в год. 8.45 стояв на ганку „Сокола“ в Бориславі, коли відбувалася академія. Однак Сенівові вдалося виказати в безсумнівний спосіб своє повне „алібі“ численним рядом свідків, які під присягою potwierдили, що Сенів того вечора від години три на 8-му веч. до год. 11-тої був як гість з іншою особою в читальні „Просвіти“ в Тустановичах, віддаленій від „Сокола“ в Бориславі на 6 кілометрів і то в товаристві цілого ряду свідків. З читальні тій ні разу не виходив. Тому трибунал звільнив обвинуваченого цілковито від вини і кари по знаменитій обороні д-ра Івана Рогучького, адвоката в Самборі.

Слід замітити, що це є лише єдиний випадок в цілої дрогобицької української гімназії, що 2 учні тої гімназії були в слідстві за злочин „забутажа“. Переведена тепер розправа виказала повну невинність тих двох учнів і неправдивість закидів проти них. Але Микола Сенів просидів невинно в слідчій в'язниці 6 місяців і 4 дні. Докази невинності Сеніва були такі, що прокуратор не зголосив навіть відклику проти звільняючого вироку. Кружок „Рідної Школи“ в Дрогобичі повинен предложити вірительний відпис цього вироку Львівській Кураторії і Міністерству Освіти для поновлення додержань щодо причин розв'язання української гімназії в Дрогобичі.

Сталін також зрадник революції.

„Правда“ пише, що в Золотоусті відбулось віче студентів комуністів, на якому комуніст Чистяков доказував, що радянська влада більше використовує робітників як капіталістична. А в Казані професор Ради арештований за це, що на вічу говорив начеб то Сталін зрадив ідеологію Леніна та що правди-ни комуністами є Риков і Троцький.

Папський делегат має приїхати до Сх. Галичини?

Львівська „Газета Поранна“ в числі з 7. ц. м. подає з Варшави таку вістку: В політичних колах появилася нині поголоска, що була також друкована в „Роботнику“, про намірений приїзд папського делегата до Східної Галичини. В деяких політичних кругах пояснюють це фактом заінтересування Ватикану осінніми випадками на території Сх. Галичини. У зв'язку з тим говориться також про можливість уступлення амбасадора при Ватикані п. Схшинського.

Тихий Ювілей.

Вшанування 60-ліття дир. Миколи Заячківського.

Дня 5 грудня ц. р. відбулося святочне засідання уриви Товариства Опіки над Українськими Емігрантами у Львові, на якому вшановано в нагоду дня уродни довголітню працю голови свого товариства дир. Миколи Заячківського.

Привіт виголосив секретар товариства д-р В. Константинович. Промовець зупинився довше над моментами з життя Ювілята, зв'язаними головню з його працею над еміграційними справами та суспільною опікою над емігрантами. Дир. Микола Заячківський належав до цього невеличкого гурта одиниць, що зрозумили велике значіння еміграційної проблеми для нашого народу і яких великих шкід зазнає кожний нарід, коли еміграція невпорядкована, коли вона відбувається без суспільної контролю.

Зокрема великою заслугою дир. М. Заячківського є те, що він перший зворнув увагу українського громадянства на сезонну еміграцію, владив плян її переведення, а навіть виїхав за кордон, щоби прослідити умовини сезонної еміграції до Німеччини. Плян цей вдалося цілковито перевести в життя і його користі стали наглядні. Рікрізно виїжджала перед війною майже двістітисячна маса українських сезонних робітників до Німеччини, через що оминула алядєнь заморської непевної еміграції, а одночасно яких 40 мільонів вливалось щорічно до краю із заощаджених грошей емігрантів.

Дир. М. Заячківський виказав теж велике зацікавлення заморською еміграцією, зокрема положенням українських переселенців у Бразилії. Коли в 1911 році дир. М. Заячківський виїхав як стипєндист австрійського міністерства торгівлі до Бразилії, свій довгий побут використав на те, щоби пізнати умовини життя українських переселенців у тій країні. Вислідом його поїздки була праця про еміграцію до Бразилії, що появилася на правах рукопису. На тій підставі українська парламентарна репрезентація вибрала його як свого представника до державної ради і він узяв участь в її засіданні в 1912 році у Відні.

В часі світової війни царський уряд заслав дир. М. Заячківського на Сибір, де він жив як політичний засланець над рікою Ангарою три роки. Тут мав він знову нагоду пізнати життя українських переселенців, які мали тут свої колонії. Революція звільнила дир. М. Заячківського, після короткого побуту на Україні, вернувся він до краю.

Коли в 1924 році засновано у Львові Товариство Опіки над Українськими Переселенцями у Львові, дир. М. Заячківський став його першим головою і в ним до нинішній день.

На згаданім засіданні промовляв також представник Еміграційного Уряду д-р В. Вишинський, який підкреслив заслуги Ювілята у праці суспільної опіки над емігрантами та його відданість справі.

Цього-жє дня складав дир. М. Заячківському побажання широкий гурт його приятелів і знайомих. Всі вони у цей тихий ювілейний день давали вислів своїм симпатіям людині непересічної культури, великих громадянських прикмет і рідкого товариського такту, що зміє скрізь звідувати собі прихильників.

Нехай до цих побажань приєднається і цей наш, хоч спільний, ширий привіт.

Африди знов повстають.

З Лондону пишуть, що на кордонах Афганістану йде битва між повстанцями племені афридів та англійським військом. Один англійський сотник вбитий.

Робітничі заворушення в Берліні і Ляйпцигу.

Дня 4. ц. м. в Берліні і Ляйпцигу відбулись великі демонстрації безробітних. Робітничий кидали на поліцію камінням. Поліція стріляла до демонстрантів і арештувала кілька осіб.

Виборчі висліди до союму.

підгалецьчина.

	11	1	4	14
Громада:	11	1	4	14
Підгайці	680	475	—	1400
Голгочі	1296	123	—	—
Сільське ад Підгайці	540	140	60	—
Волиця	27	—	—	—
Михайлівка	185	99	50	—
Сапова	311	51	—	—
Мужилів	959	115	1	7
Старемісто	417	179	64	44
Галич ад Підгайці	494	117	79	9
Загайці	80	139	23	—
Носів	622	56	—	—
Лиса	355	26	—	—
Затурин	208	125	—	—
Заставче ад Зав.	285	81	—	—
Камінна Гора	56	19	—	—
Яблонівка	212	110	—	—
Завалів	150	290	12	30
Гайворонка	500	193	64	—
Бішів	255	193	64	—
Середис	238	57	—	—
Гниловоди	251	19	268	3
Угринів	243	151	119	—
Рудини	397	37	14	—
Волошина	460	23	—	—
Литвинів	567	250	—	—
Божиків	618	128	—	—
Боків	600	50	73	—
Бенєва	261	116	88	—
Котузів	576	44	—	7
Сокільники	158	131	30	7
Соколів	151	279	69	18
Хатки	170	58	152	12
Вівсь	488	148	—	—
Шумляни	767	139	—	10
Славятин	550	113	—	—
Заставш ад Гол.	283	30	—	—
Раковець	350	—	—	—
Доброводи	132	—	—	—
Мозолівка	525	—	—	—
Вербів	744	—	—	—
Золотники	314	267	18	41
Бурків	494	364	9	58

Не вважаючи на ургєнсис Повіт. Виборчого Комітету в Підгайцях, ще досі деякі села не прислали звідомлення про переведення у них виборів, тому вислід цей неповний.

РАДЕХІВЩИНА.

	11	1	14	15	22	23	25
Радехів	702	1031	527	—	32	—	—
Холоїв	999	419	38	—	24	22	3
Стоянів	457	427	301	—	31	92	—
Лопатин	461	583	199	—	107	45	—
Топорів	716	431	211	—	55	—	—
Витків Нов.	225	384	280	70	—	—	—
Витків Ст.	260	116	1	—	1	—	—
Супинь	323	212	3	—	—	27	—
Орлів	166	75	1	—	—	—	—
Нестаничі	347	158	—	21	49	—	—
Станин	150	124	—	—	7	—	—
Павлів	307	255	—	1	89	—	—
Ганушин	17	32	13	—	79	—	—
Дмитрів	473	214	9	—	138	—	—
Криве	240	171	—	58	4	—	—
Оглядів	428	113	—	—	—	113	—
Монастирок	324	25	—	—	12	27	—
Овдичів	246	54	2	—	1	—	—
Хмельно	391	101	—	—	—	—	—
Кустин	133	155	—	2	14	—	—
Ляшків	269	401	—	16	7	—	—
Завидче	334	79	27	—	7	—	—
Батів	120	96	—	1	—	—	—
Руденко Л.	68	55	3	2	3	—	—
Руденко Р.	34	94	—	7	—	—	—
Миколаїв	480	114	3	—	—	—	—
Барилів	205	215	37	3	—	—	—
Волиця Бар.	227	70	2	—	—	—	—
Куликів	206	45	—	—	2	—	—
Туря	382	32	—	—	—	—	—
Стодари	189	87	—	—	54	—	—
Гутиско Тур.	255	—	—	—	—	—	—
Синьків	98	156	1	1	—	—	—
Немилів	373	113	—	—	106	—	—
Мукань	218	31	5	—	2	—	—
Середопільці	299	106	—	—	—	—	—
Нивинці	604	30	2	—	1	—	—
Пиратин	318	100	4	—	16	2	—
Тетевинці	353	103	—	—	5	—	—
Сабалинка	49	65	—	—	—	—	—
Полове	205	49	—	5	3	30	—

Разом: 12831 7217 1689 187 849 385 5

6 це офіційний вислід голосування, оголошений предсідниками обволонних комісій. В окрузі комісії в Золочеві вислід зовсім інший, на нашу некористь.

Всіх обволонних комісій в повіті було 60. Не маємо відомостей дотепер з комісій: Трійця, Грицива, Шуринці, Сморжів, Стрельське, Вілків, Сичівська, Уши, Тапівка, Майдан Станий, Ра-

жаника Шуровицька, Романіка Стодніська Підмонастирок, Восифів, Мирів.

З бракуючих комісій оподіємося около 3.000 гол. на 11-ку. Всюди були наші мужі довіря. Майже всюди були переларжані поліцією свідомімі олімпіч. В Радехові був доступ до льокало комісії ч. 33 цілий день утримування. Вхідні двері були переважно замкнені. Поляків пускали без перепон дверми, які були призначені на вхід. Через це ми втратили около 700 голосів на 11-ку, бо голосуючі чекали по кілька годин і не могли голосів віддати.

Агітація одинокі в повіті була шалена і переларжувана. В кожнім селі було по кілька віт одинокі. Грозили, обіцували, арештували, переларжували всілякі по кілька разів і т. п. Все це не допомогло: українське населення гідно оповило свій обов'язок. Вислід виборів для нас кращий, як в 1928 році.

Памяти Евгена Чикаленка.

Дня 7. грудня ц. р. в полудне в Академічній Домі у Львові відбулось святочне відслонення пропам'ятної таблиці фундатора цього Академ. Дому, Евгена Чикаленка. Свято почалось промовою В. Старосільського, який у коротких, а теплих словах загав, ясну постать бл. п. Евгена Чикаленка, якого діяльність та заслуги лишили свій слід на всіх сторінках історії нашого життя за останні десятиліття. Після промови відслонено при вхіді до Академ. Дому на стіні праворуч пропам'ятну таблицю із написом: „Фундаторові цього дому, Евгенові Чикаленкові, українське студентство, 7. XII. 1930“.

Відтак студент Дужий виголосив реферат про життя і діяльність Чикаленка. Реферат цей своїм високопатетичним тоном, крилатістю фраз та надміром ліризму не надто підходив для життєпису Чикаленка, людини наскрізь річової, ділової, реалістичної а головним скромної, далеко від бомбасти, патетичності і величчя поз, та всеж цей реферат зарисовував перед публікою життєвий шлях фундатора А. Д.

На дальшу програму склались хоріві прощання „Бандуриста“ під диригентурою п. Крушельницького та рецитация п. Ковальчука (вірш Лесі Українки).

Публіка взяла в святі досить численну участь, а між інш. публікою укр. студентство гостило його Експ. митрополита Шептицького та багато визначних громадян. Ол.

Посвячення дому „Просвіти“ на Богданівці.

Львів, 7. грудня 1930.

Українське населення Богданівки, передмістя Львова, мало нині великий день, а саме урочисте посвячення власного дому читальні „Просвіти“. В тому домі міститься споживча кооператива „Зоря“, що працює там з успіхом вже другий місяць, і наведе приміщення також кооперативна каса, яка розвиває свою корисну діяльність серед богданівчан уже три роки.

Читу посвячення читальні довершив Пресв. еп. Будка в оточенні духовенства після того, як у невеличкій дерев'яній церкві, що сусідить з прегарною читальнею площею, відправив торжественну Службу Божу. Співав гарно хор читальні. Після посвячення виголосив еп. Будка привітне слово, навіяне глибокою вірою в краще завтра нашого народу, і побажав українським установам на Богданівці якнайкращого розвитку. Промова Пресв. Будки зробила на всіх дуже гарне враження і її вислухали з увагою численні зібрані богданівчани і делегати та гости зі Львова.

З черги всі присутні перешли до читальної сали, яка міститься в окремому, старшому будинку на тому самому подвір'ю, де вислухали ще кількох привітів і промов, у яких брєніла одна нота-жур: як розбудувати згадану споживчу кооперативу „Зоря“ так, аби вона обдєнала в собі всіх без винятку громадян (ок) Богданівки? М. ін. промовляв посол З. Пеленський від Ревізійного Союзу Українських Кооператив, вітаючи нового члена того Союзу, а довшу промову-реферат про вагу споживчої кооперативи виголосив голова надвірної ради „Зорі“ д-р К. Коберський, що подав ніяку цінних уваг на тему розбудови згаданої кооперативи, а з тим і цілого нашого життя на Богданівці.

При кінці слід зазначити, що кооператива „Зоря“ на Богданівці має всі дані до гарного розвитку, головним з уваги на просто ідеальне положення: вона міститься на перехресті кількох оживлених вулиць, в найближчому сусідстві церкви, а напроти себе має останню стацію трамваю. Отже тільки від управи кооперативу і від енергії та свідомості самих богданівчан залежить її дальний розвиток.

ОСТАННІ ВІСТІ

ПЕРЕД ЗАСІДАННЯМ СОЙМУ.

На денному порядку вівторкового засідання сойму, що пічнється в 12. год. вполудне, є відчитання відручного письма, потім після покликання предсідника призначення та вибір маршала, а може й віцемаршалів. Першою працею сойму буде дискусія над новим бюджетом. Такий сам денний порядок передбачують для засідання сенату, що буде в 4. год. попол.

Майже весь перший поверх головного крила сойм. будинку займає виключно клуб ББ і клуб парл. справознавців. У партері є Клуб Народовий, ГПС і інші групи.

Зміна сойм. регуляміну?

Є чутки, що будуча соймова влада (з клубу ББ) приготувала проект зміни соймового регуляміну. Ходить про те, щоби соймова влада могла до вподоби кермувати опозицією та щоби опозиція не могла спинювати проурядової групи в соймі в праці в напрямку, бажанім для ББ. Новий регулямін загострить справу складання інтерпеляцій, їх форму та зміст.

СЕН. ЛІМАНОВСЬКИЙ НЕ ПРИЙНЯВ „ХРЕСТА НЕЗАЛЕЖНОСТІ“.

Найстаршого (96-літній) сенатора у Польщі Болеслава Лімановського відзначили „Хрестом Незалежності“. Сен. Лімановський не прийняв тієї відзнаки, а в листі до президента держави каже м. і., що причиною відмови є в'язнення народних заступників у Бересті та спосіб переведення виборів. „У такому фактичному стані — каже Лімановський — не можу прийняти „Хреста Незалежності“ з рук людей, що є при кермі держави“.

ЕПИСКОП ЛЯТИШЕВСЬКИЙ У ПАПИ.

(ПАТ). Папа прийняв на аудієнції б. нунція в Польщі кардинала Ляврі та греко-католицького єпископа в станіславівській єпархії Лятишевського.

СПРАВА БІДИ.

Найвищий Суд згідно із судовою процедурою відіслав судові І. інстанції акти засуджених за приваєжність до УВО (замах на павільон Сх. Торгів), м. н. і обвинуваченого Біди, засудженого на смерть. Відси присуд пришають президентові держави.

АРЕШТУВАННЯ.

У Болшівцях (пов. Рогатин) арештували двох братів Курдиликів і Осипа Цимбаліста. Їм закидають, що підложили бомбу під хату Гаєр. Бартова (москвофіль).

ПІСЛЯ УВІЛЬНЕННЯ В ПРОЦЕСІ ЗА ВБИВСТВО ЦЕНТНЕРШВЕРА.

У мотивах увільнюючого присуду в процесі за вбивство варшавського банкира Центнершвера суд ствердив, що обтяжуючі зізнання всі обвинувачені зложили під моральною пресією, а судово розправа кидає чимало світла, яке де була пресія. І обвинувачені і свідки жалілись перед судом, що зізнання від них вимусили терором. Окалічення і синці ствердив урядовий вязничний лікар у найменше підозрілої наймички Пенцяк.

Підсудні заповіли, що внесуть цивільне зажалення у справі відшкодування за моральні та фізичні кривди та за це, що їм на 8 місяців відібрали свободу. Функціонарі слідчого уряду у Варшаві, яким закинули, що побоями вимусили зізнання, внесли зажалення до прокуратора окр. суду за фальшиве обвинувачення й очорнення проти Конст. і Меч. Пистка, Павла Станьчика й Аг. Пенцяк.

ПОЛІЦІАІ ЗАСУДЖЕНІ ЗА БИТТЯ.

Перед окр. судом у Катовицях відбулася 6. грудня розправа проти двох поліцаїв поліції шлеського воевідства, Матушинського та Станюшка, з комісаріату поліції в Новім Велюні. Їх обвинувачували, що биттям вимушували від обвинувачених зізнання. У Новім Велюні хтось допустився крадіж. Згадані поліцаї забрали на постерунок Яроша як підозрілого і там били його, щоби признався до вини. На зажалення Яроша справу передано судові. Суд засудив обох поліцаїв на кару по 3 місяці тюрми.

КРАДУТЬ СУКНО.

У ночі зі суботи на неділю злодії вломилися до складу блаватного краму фірми Фішер і Львувф при вул. Казимірівській 12 у Львові та забрали звол сукна на 500 м. і 150 м. шев'югу. Шкоди є на 16.570 зол.

САМОГУБСТВО З ПРИЧИНИ НЕДУГИ.

У Левандівці при вул. 3-го Мая 17, 56-літня Потякова випила багато дізоль і за 30 хвиль померла. Причина хронічна нервока недуга.

БАРТУ ТВОРИТЬ УРЯД.

Поанкаре не прийняв місії створення кабінету. Барту, після того, як вишшов із Елізейської Палати, сказав журналістам, що прийняв місію створення кабінету.

Склад кабінету буде мабуть такий: президія та внутрішні справи Барту, закордонні справи Бріан, справедливість Шерон, військові справи Мажіно, фінанси Жермен Мартен, приладні роботи або колонії Тардіє. Як кандидатів інших тек називають: Даладіє, Саро, Жувеєля та Люшера. Ерію відмовився прийняти якунебудь теку.

АВСТРИЯ-МЯДЯРЩИНА.

„Н. Фр. Пр.“ повідомляє з Будапешту, що гр. Бетлен приїде до Відня ще в грудні. При тім нагоді йтимуть наради.

МУСОЛІНІ НЕ ХОЧЕ ВЗАЄМИН ІЗ СРСР.

І НІМЕЧЧИНОЮ?

„Ню Йорк Таймс“ потверджують, що американський та французький уряди покористувались грошовою скрутою Італії та примусили Мусолініа виректись пляну зближення Італії з Німеччиною і СРСР а також зреєгнгувати із домагань у справі паритету фальоти з Францією.

ПРОЦЕС „ПРОМИСЛОВОЇ ПАРТІЇ“.

(ТАСС). Засідання найвишого трибуналу, що розглядає справу „промислової партії“ дня 6. грудня тревало коротко. Обв. Купріянів і Ситін в останнім слові сказали, що признають, що заслугують на найвищу кару, колиж їм дарували би життя, старатимуться затерти сліди своєї злочинної діяльності. Трибунал пішов на нараду. Присуду сподіються 7 грудня вечером.

П'ять присудів смерті.

Дня 7. грудня заправ у Москві присуд у справі членів „промислової партії“. П'ятьох обвинувачених засудили на смерть, а трьох на кару по десять літ тюрми.

МРЯКІ ДУШАТЬ ЛЮДЕЙ.

В околицях міста Леодіум (Бельгія) померло 65 людей наголою смертю. Часописи пустили чутку, нібито причиною смерті є газ, які улітають угору та наслідком мряки осідають у нижчих верствах.

„Ле Соар“ повідомляє, що ген. інспектор гігієни в Леодіумі та ген. директор міністерства гігієни сказали, що на їх думку населення околиць, навішених катастрофою, майже збожеволіло з переляку. На думку лікарських кол у згаданих випадках нема нічого таємного. Густа, вохка та холодна мряка погубно впливає на людей астматичних і хорих на серце. Їх смерть тоді є зовсім природна.

Масові занедужання наслідком густих мряк які нависли в долині ріки Мези, поширюються щораз більше. До 48 годин померло 69 людей, 150 людей мусіло рятуватися у шпиталях. Недуга навіщує людей нечаяно на вулицях і по хатах. Ті люди душаються. Лікарі кажуть, що у мряці є якісь невідомі трійливі заразки. Спочатку думали, що то трійливі гази добуваються з копалень цини. Пізніше говорили, що то добуваються на поверхню трійливі гази, які німці закопали під час війни, та що наслідком густої мряки переносяться з місця на місце. Декотрі люди змиряють так, що падають на вулицях, наче спаралізовані. Згинуло теж багато худоби. Французькі часописи твердять, що мряки, які залягли долину ріки Мези, не є мабуть нічим іншим, як випарами з хемічних фабрик, або родом тяжкої грипи невідомого досі характеру.

Переполюх у півні. Франції.

Переполюх, який заводив умираючим та нездужаючим бельгійським населенням, перенісся вже також на півні. Францію. Густі мряки нависли в суботу над півні. французькими провінціями, однак жертв у людях не було. Зате недуга поширюється щораз більше, що прибирає характер тяжких астматичних удушень. Дня 7. грудня рано Париж залягли густі мряки.

Мряка зупинила комунікацію.

З Лондону повідомляють, що наслідком густої мряки ніодни більший корабель не причалив до Савтемптоу, ні не кинув пристані. Пародлав „Авренга“, що мав плисти до Нью-Йорку і „Йонік“, що мав відплисти до Нової Зеландії, задержалися в Лондоні. Плавба на Тамізі ще не відбувається. Комунікація каналом Ля Манш відбувається лише ачасти.

СПОРТ

За вхід до Ліги.

Лехія-АКС 3:1 (1:0).

Кінцеві змагання за вхід до Ліги між повнішими дружинами закінчилися перемогою Лехії, яка тим самим уже входить до Ліги. Через цілий час змагань АКС мав велику перевагу і рішучо був дружиною ліпшою, а програв, бо так хотіли; суддя, публіка і пех. Публіки понад 3.000.

Товариські змагання.

Краків. Висла-Краковія 2:1 (1:0).

Гокейові змагання.

Катовиці. АЗС (Варшава)-Погонь (Львів) 1:0 (1:0, 0:0, 0:0).

Катовиці. Лерія (Варшава)-Тропавер ЕФ. 3:1 (0:0, 3:0, 0:1).

Ревізії й арештування.

НАДВІРНЯНИЩИНА.

Дня 1. грудня перевели поліцейні агенти в товаристві поліції в Галинках, пов. Надвірна, 330-годинну ревізію в управителя школи Дмитра Вереса (адруге) і в священника о. І. Величкі.

ГУСЯТИНИЩИНА.

Ревізії й арешти не минули і судової округи гусятинської. В днях 14-го і 15-го листопада перед виборами до сойму місцеві постерунки державної поліції при допомозі цивільних агентів перевели ревізії в усіх селах судового повіту Гусятини, в усіх наших установах просвітних, кооперативних і в усіх свідоміших громадян.

В Гусятині переведено ревізію в канцелярії д-ра Івана Хічя, в кооперативі „Збруч“, в чит. „Просвіти“, голови читальні Осипа Кошуті, сол. ад. Домініка Кришталовича, Евстахія Білоуса і ще в кількох громадян. Разом переведено ревізії у 20-ох громадян.

Того самого дня постерунок з села Городишні перевів ревізії в своїм районі. І так: в селі Грибуківцях у голови читальні Дмитра Квасильського, Франка Кришталовича, Гринька Кришталовича, в читальні й у кооперативі. В Городишні у громадян Панька Будза, о. Юрія Бернате, Теодора Кравця, Василя Воробія, в кооперативі „Згода“ і в читальні. Підчас ревізії розібрано загату в Панька Будза і розібрано всі образи в хаті. Дальше той самий постерунок перевів ревізії в селі Личківцях у Миколи Вольного, кооперативі і читальні. В селі Самолусківцях у о. Осипа Дуплавого, в читальні і кооперативі.

В Вільхівчику підчас ревізії у громадянина Йосифа Деренівського найдено трохи пороку, якого він уживав до добування каміння і за це його арештовано, перебуваючи кілька днів у тюрмі в Гусятині, а відтак випущено на волю.

В Сокиринцях постерунок поліції з Чорнокінець перевів ревізію в громадян: Антона Слободяна й Івана Масія. В Антона Слободяна забрано мапу України.

В Троїнівці переводив ревізію постерунок з Гусятини у Миколи Гладкого, Томка Волоши-на й Осідака. Не найдено ніде нічого, тільки у Миколи Гладкого забрано портрет Шевченка і шкільний реферат.

В селі Чорнокіньці Малі перевів ревізію постерунок поліції з Чорнокінець Великих дня 15. листопада ц. р. По переведенні ревізії в читальні забрано 3 українські ленти, яких уживав місцевий аматорський гурток до вистав і дві книжочки „Рідна Школа гине“.

В селі Чабарівці переведено ревізію дня 14. листопада в місцевій читальні, в о. декана Ана-толя Малиновського, в директора школи УПТ. Миколи Білана і в громадян Андрія Гадунки, Філіпа Стиранки. Забрано кілька чисел „Нового Часу“, „Жіночої Долі“ і виборчу відозву Ц. кн.

Підчас ревізії в кооперативі „Надія“ в селі „Кошубинчикях“ дня 15. листопада забрали молитвенники „Вірую“, видані „Народною Спра-вою“, забрали пушку на „Рідну Школу“, а в чи-тальні забрали зі стін образи, які там висіли.

Підчас самих соймових виборів арештова-но Н. Пукака з Чорнокінець Великих за виборчу агітацію, однак на другий день його випуще-но на волю. Підчас сенатських виборів придер-жано на дві години в Гусятині Тому Гомотюка і Домініка Кришталовича за виборчу агітацію.

Дня 26. листопада невідомі справники ви-били шиб в домі свідомого громадянина Ми-коли Вольного в селі Дичківцях.

ВИЙШЛИ НА ВОЛЮ.

В дні 17. листопада випущено на волю з брідіток о. Дмитра Бахівського з Корчмина біля Угнова. Згаданого арештували були під злим ширення протидержавної агітації з проповідальниць в церкві і письменно поза цер-квою. В часі слідства знято о. Бахівському від-тиски пальців, а потім випущено як зовсім не-винного.

НОВИНКИ

— Власні телефонати з Варшави. З днем від-криття нової соймової каденції „Діло“ отриму-ватиме знову власні щоденні телефонати з Вар-шави. З цією метою виїжджає до Варшави ред. І. Кедри, як член Клубу Парляментарних Справоздавців. Підчас його несприятливості про-від редакції вестиме д-р Іван Німчук.

— Проситись всіх учителів і управителів се-редніх та вселюдних шкіл, які в останніх міся-цях були звільнені зі служби, завішані в уряду-ванні, перенесені в нечинний стан і емеритурі або перенесені „для добра школи“ в іншу міс-цевість, подати в найкоротшому часі всі подріб-ні інформації з точними даними Українській Парляментарній Репрезентації на адресу: Вар-шава, Сойм, Український Клуб.

— Що буде з VI. А клясою? З кругів батьків-любників нас, що це 13. жовтня ц. р. роз-

ВІДГУКИ ДНЯ.

3 РІДНОШКІЛЬНОГО ПОЛЯ.

Як є у нас щось справді подиву гідне, то „Рідна Школа“. Не тому, що часом розішле стінний календар, а забуде до кожного примір-ника долучити побільшаче шкolo, але тому, що якось тримається. Чому це так?

— Тримається, бо ми, суспільність, піддер-жуємо її — скаже дев'яносто на сто запи-таних.

Що суспільність піддержує її — це факт, але що вона від цього держиться — це вже ви-бачте. Колиб „Рідна Школа“ тільки цим держа-лася, то вже давно існувалаб хіба в споминах і фотографіях.

Припустім (хоч воно дуже а дуже тяжко!), що одного гарного „першого“ підходять до ди-ректора школи учителі, а до скарбника урядовці і кажуть коротко і рішучо: „Прощу мені випла-тити платню!“ Не якусь там, ще з перед місяця чи двох, але таку собі звичайну платню, яка кожній людині належить, коли вона десь пра-цює не за дурно. Уявляю собі тоді міну такого директора чи скарбника. В першій хвилині по-думав би один з другим, що це якийсь жарт, по-тім, що це якась збірна галюцинація, або щось у тім роді, а вкінці, що це просто зорганізова-ний замах на „Рідну Школу“. Так само ні той директор, ні той скарбник навіть у гадку собі не кладуть виплачувати і для себе цілу платню. Звичайно виплачують собі аж на самім кінці — себто: коли вже всіх інших задовольте зачета-

взано. VI. А клясу академічної гімназії після того, як якась невідома рука зірвала в одній класі той гімназії (в котрій тоді не було учнів) портрет през. Мосціцького. Слід замітити, що та кляса лежить на протилежному боці будинку гімназії і на іншому поверсі, як кляса VI А. Слідство, ведене дирекцією гімназії дуже стро-го, не викрило справників між учнями, які зрештою по всій правдоподібності закралася чи влетіли до тої класи другим, бічним входом (від вул. Захарєєвича). А всеж таки вже близь-ко два місяці кляса VI А. нечинна й учні в числі 31 сидять без науки. Покликані чинники повинні вирішити цю справу якнайскорше в тому на-прямі, щоб невинні учні вернули знову до школи.

— Ювілей 30-літньої наукової та громадської діяльності д-ра З. Кузеля. З Берліна повідомля-ють нас, що українські товариства та організа-ції в Берліні рішили за ініціативою Україн-ського Академічного Товариства святкувати в половині цього місяця ювілей 30-літньої літе-ратурно-наукової та громадської праці профе-дра Зенона Кузеля. Ювілейний комітет задумує уладити святкову академію, на якій промовля-тимуть між іншими дир. Д. Дорошенко, М. Ан-тонович, проф. д-р Ст. Смаль-Стоцький з Пра-ги, о. д-р П. Вергун, сотн. Р. Ярий, проф. берлін-ської техніки д-р Фиттінгер. Адреса Комітету така: о. д-р П. Вергун, Берлін Н 24, Йоганніс-штрассе 4.

— Граната під хатою. В Бовшівцях, пов. Ро-гатин, хтось підложив гранату під будинок Га-врила Барткова. Граната вибухла і нарушила сті-ну. „Слово Польське“ пише, що гранату підло-жили українці з місти за те, що Гаврило Барт-ків „старорусин“ голосував підчас виборів не на українську лису.

— Пожежа. В селі Книжолука в Долишині вибухла пожежа, яка знищила 15 будинків варт-ности 72.000 зол. Вогонь спричинили діти, що бавились сірниками.

— Яка буде зима? Німецькі природники воро-жать, що в найближчому часі в Європі запану-ють грізні морози, такі як 1929 року. Морози триватимуть з місяць, після чого зима буде ду-же лагідна.

— Кільце діамантів. На прикордонній стації в Стовпцях митна сторожа задержала радянського горожанина Гарриса, який віз із собою один кільцегра діамантів ріжної величи-ни. Гаррис заявив, що ці діаманти везе до Англії. Він заплатив 100.000 золотих мита і по-їхав далі.

— Старшина убив вояка. Поручник Хшон-стовський, ідучи вулицею Ченстохови, побачив п'яного вояка Орача і хотів його аналітимува-ти. Тому, що вояк не хотів послухати поручни-ка і йшов собі далі, ще й сказав кілька пікант-них слів на адресу свого зверхника, обу-рений поручник замість замкнути вояка і каза-ти йому виспатись, стрілив до нього і поклав трупом.

— Як у Львові міняють гроші. Ізраель Ледер приїхав з Крестинополя до Львова і хотів змін-ити 40 фунтів штерлінгів на долари, або золо-ті. Спекулянт із торної біржі при вул. Жовків-ській Пюсель Фляшнер виміняв йому штерлінги на долари, але тому, що це діялось ввечері у темноті, то Ледер аж вдома завважив, що хи-

ми, самі задовольняються... надією недалекого за-чету. Зачети на платні не такі знов малі як кому здається: буває по десять, а трапляється і по двацять золотих нарає.

Здибається двох учителів і, кинувши до себе кілька слів про новини, політичні випадки чи іншу чудасню, починають про своє:

— В нас як цього місяця?

— Середно. На першого дістали решту за жовтень.

— Гогого! То ви паняги. Ми тільки за поло-вину...

— Наш директор якось викрутив. Мало того. Обіцяв при кінці січня половину за листо-пад, а на свята більший зачет.

— Фіфіфі!

А здибається двох директорів...

— Як там ви, ще крутите?

— Що значить кручу? Ми стоїмо як мури!

— Прощу я кого! Яким чудом?

— Позіт, товаришу. Все повіт!... Я своїм ви-платам за минулий місяць майже дві треті платні, а собі майже половину.

— Хохохо! А я за минулий місяць тільки зачети дав.

— Великі?

— По п'ятнацять.

Оттак „Рідна Школа“ держиться. Сама в своїй суспільності бере тільки зачети і тому тільки зачети виплачує. А учителі і урядовці так уже до зачетів привикли, що колиб їм ви-платили на першого цілу платню, то кожний думав би, що йому виповідають посаду.

Галактіон Чіпка.

трий спекулянт між долари всунув йому австрій-ські паперові шілінги та обманув його на 200 доларів.

— Старопольські гроші під Бродами. Петро Король, селянин із Ясенєва, пов. Броди, викопав на своїм полі 130 штук польських грошей з ча-сів Жигмонта III, Івана Казимира та Собіського.

Петро Король продав ці гроші жидові в Бродах, а саме: Яковові Мізесові. Поліція забрала ці гроші від Мізеса і віддала до Подільського Му-зею в Тернополі.

— В румунських королівських домі щось не в порядку. Вдова, б. королева Марія виїхала з Бу-карешту до Білгороду. Румунська преса пише, що виїзд королеви спричинений напруженням відносинами, які є у королівській родині у зв'яз-ку з плянованою женячкою короля Карла.

— До чого доводити нужду. У Відні жив 47-літній будівничий Людвік Енгліш, який утри-мував зі своєї праці жінку і 84-літнього батька. Від довгого часу всі троє не мали праці, жили в крайній нужді і порішили скінчити своє зли-дене життя: вони написали листи, що всі троє змиряють за спільним порозумінням і отруї-лись світляним газом.

— Артист перед судом. Перед судом у австрій-ським місті Вельсі станув артист віденський театрів Курт Ден, якого процес є для Відня сен-зацією. Його судять за те, що дня 31. серпня він поранив вистрілами з револьвера свою любов-ницю, артистку Грету Маренову. Обвинувачення представляє справу так: Грета Маренова була бідою дівчиною і для заробітку танцювала в нічних льокалях. Курт Ден полюбив її і бажаю-чи добути її з багн, забрав її до себе та вихо-дував на справжню артистку. Колиж Грета за його протекцією дісталася на сцену, влюбилась в одного редактора „Н. В. Журналу“ і зрадила його. Тоді Ден із заздрости стрілив до неї та хотів убити. Поранена артистка виздоровіла і тепер виступає на процесі як свідок. Артист бу-рониться тим, що стріляючи до любовниці бу-в п'яний, бо коли вона зрадила його, він з розпу-ки впивався щодня. Але свідки доказують, що та розпука не була така грізна, бо кохаючи Грету Маренову, Курт Ден мав різночасно любов-ний зв'язок із другою артисткою, росіячкою Татяною Любинською, яка потім застрілялась через нього, бо довідалась, що він зраджує її. Зізнавала також Грета Марен. Артиста Дена засуджено на 2 роки в'язниці.

— Із хроніки трагічних випадків. Зольф Тіер, вояк австрійського гарматного полку прови-нився чимсь проти військової дисципліни і мав стати перед військовий суд. Побояючись важкої кари, він застрілявся у віденському пар-ку. Його тітка, 43-літня урядниця Павліна Ку-тале, довідавшись телефонічно про самовби-ство вояка, упала біля телефону мертва. Лікарі стаердали удар серця.

— Нові рослини. Американська наукова екс-педиція вибралась в подорож до бразилійських пралісів, щоби там досліджувати рослинний світ. Подорож і досліді відбувались з великими перешкодами, треба було боротись із небезпеч-ними звір'ятами та гадами, а навіть вести бо-ротьбу із дикими племенами тузильців. Та всеж висліді експедиції були дуже великі: найдено аж 9000 нових родів рослин, яких досі не знала наука. Між іншим найдено нову рослину, яка

губильці називають „аягуа“ і вживають як наркотик. Цей наркотик ще сильніший ніж опій, хто вживає його, лежить кілька годин мов сонний, має чарівні привиди, сні і почуває себе дуже щасливим. Інститут „Смітсоніян“ у Нью-Йорку видає велику наукову публікацію про ці нові рослини бразильських пралісів.

— **Страшний вчинок лонатика.** Михайло Фільоз, 28-літній робітник в Нью-Йорку від довгого часу був хорий на лонатизм. Одної ночі він встав, у сні схопив бритву і зарізав свого 6-літнього брата Сальватора, який спав у дру-гій кімнаті. Вбивника судили, але його звільнено, бо він зізнав, що вбив брата не свідомо, у приступі лонатизму.

— **Похорон 250 літ по смерті.** В 1677 р. у місті Фалюмі в Далекій півдні катастрофи в копальні міді загинув робітник Матс. Згинув він кілька днів перед своїм вінчанням, а тіло його добули з-під землі аж за 50 літ, коли його на-ре-че-на вже була старушкою і гірко оплакувала ларчене тіло. Тіло Матса було скаменіло, добре законсервоване в міді і його поміщено в скляний трунці в музею копальні. Аж тепер, коли забальзамоване тіло почало розкладатись, труну перевезено до рідного містечка Матса і поховано при великій здиві народу. Про цього робітника Вагнер хотів писати оперу, а поети Ріккерт і Гофман зробили його героєм своїх творів з життя робітників.

— **Великий вибух в Бразилії.** На станції Ровода Еунга в Бразилії був вибух транспорту динаміту. Від вибуху загинуло 36 осіб, а три будинки змінилися в руїни. Причина вибуху невідома.

— **Знов землетрус.** Дня 4. ц. м. в британських Індіях був землетрус. Загинув 25 осіб і багато було ранених. Один поїзд під Рангоною виско-чив із шин.

— **Спомині Пуанкаре.** На днях у Парижі вий-де друком шестий том „Споминів“ Пуанкаре п. з. „На службу Франції“. Книжка ця розкриває багато тайн європейської політики перед світо-вою війною і підчас війни та містить чимало цікавих воєнних документів про операції на фронті, стратегічні плани, наради і т. д. Том цей буде найцікавіший з цілих споминів цього політика і Франція чекає на появу книжки як на сенсацію.

— **Автомобіль в полум'ях.** Недалеко Шток-гольму автомобіль, яким везли 3000 літрів бен-зини скотився згори в яр, наслідком чого бен-зина вибухла. Шофер і його помічник загинули, а полум'я горючої бензини охопило віллу, яка згоріла. У віллі згоріла мала дитина, яку родичі етікуючи з вілли, залишили спокхвату у колісці.

3 кіна.

КІНО „ЛІВ“: „ЗАТРАЧЕННЯ ПОВІТРЕПЛАВ“, телефільм.

Фільмова поема кохання і героїства. Моло-дий моряк кохає жінку свого наставника — капі-тана, з яким вибирається повітряним на ші-денний бігун. Напередодні їхнього від'їзду, капі-тан довідається випадково правду: що його жін-ка теж кохає цього молодого його приятеля від-давна. Друга дія трагедії перенесена на ледяну пустиню, куди снігові загнали повітряний і де завісила над мандрівниками присуд смерті. Жінка залишилася в хаті і стежить за їхньою долею при допомозі радіо.

Сцени боротьби людей із природою мають у собі трагізм дійсних картин. Т. зв. проблема двох старшин, закоханих в тій самій жінці по-ставлена у площині героїства англо-саських моряків. Американці майстри від того, як пого-дити з такими небуденними поривами смак ши-рокої публіки, яка хоче виходити з кіна зі своїм „теппі енд“.

м. р.

3 судової салі.

Лікар перед судом.

Дня 6. ц. м. переслухано дальших свідків, яких зізнання не внесли в розправу нічого ново-го. Свідок Гольденмаєрова зізналася в справі фін-ансових клопотів і позичок д-ра Томашевсько-го. Так само про цю справу зізнавав свідок Бе-резовський. З його зізнання виявилось, що за старанням вірителів обвинуваченого д-р То-машевський відповідав за свої замотані фінансові клопоту перед полубовним судом, в склад якого входив і свідок Березовський. Березовський зі-знавав для обвинуваченого некорисно і д-р То-машевський грозив, що зате застрілить його, але скінчилось на погрозах.

Далі забирає голос оборонець д-р Шевчук і обвинувачений. Цей останній обстоює при своїх зізнаннях і твердить, що зізнання свідків мина-ються з правдою. Після перерви зізнавав свідок Гольденмаєр, змішаний в справу полубовного суду проти підсудного, та інші свідки.

Листування Редакції.

Професійна організація українських сту-дентів „Україна“ у Грацу: Оповістки того по-крою, що Вами прислана, містимо тільки за оплатою. В цій справі просимо порозумітися з Адміністрацією.

Дописи.

ДРОГОВИЧ. (Загальні Збори „Дрогобицько-го Воєна“). Дня 28. XI. ц. р. відбулися Заг. Збо-ри „Дрогобицького Воєна“. Із ватажкою крив, яка витворилася була в цьому знаменитому на-шому хорі, а якої першою причиною було за-галіне лихоліття, вийшло Т-во об'єднане і скріплене. Великий такт виказала акад. молодь, яка зрозуміла вагу цієї культурної стайні і не допустила до її розбиття. Треба надіятися, що в ті одиниці, які лишилися поза нашим „Воєм“, знайдуть шлях до повороту до праці в цьому для рідної культури. Головою і директором вибрано о. дир. Сапуна, заст. голови проф. Сольчанина, касієром проф. Рабія. Крім того увійшли до виді-лу: проф. Бойчук, проф. Стець, п. Покотилівна, п. Камубіана, п. Попелівна, п. Янина, п. Воро-бець, п. Менцінська, п. Чуплякова, проф. Дах-нівський і п. Німилевич. Заст. директори: проф. Іваненко і проф. Огороднік. В короткім часі хор „Дрог Воєна“ розпочне артистичні поїздки.

Радювик.

ПОСМЕРТНІ ЗГАДКИ.

Роман Сивуляк, почтовий урядовець у Соколові к. Ряшева, помер дня 1. грудня 1930 р. в 34. р. життя, по тяжкій і довгій недугі: серця. Лихоліття наше ще в р. 1920. кинуло його в корінну Польщу. Передтим виконував поштову службу в Ясенові Горішнім і Ся-тині. Життя його було коротке, але довге терпіннями, котрі зносив мужно і без нарікань. Недавно, вже хворого, завітали були в уряду-ванні і повели навіть дисциплінарне слідство, яке негайно застановлено, бо цілий без вини Соколов став у його обороні. Ціле місто Со-колов у дні 3. XII. промало його на вічний спочинок зі сльозами в очах, як нікого перед-тим. Вірний син України, примірний муж, ре-вний католик і совісний урядовець — здобув собі загальну симпатію серед чужинців. — Не сплямив він жовто-блакитного прапору, при котрім завжди твердо стояв і з яким умер, полинаючи прибуту горем дружину-учительку в Соколові і сина. — В. Й. П.!

Ціни набілу у Львові.

„Маслосоюз“ платив кооперативам дня 6. XII. ц. р. масло прина експортне солоне 430 зод., масло прина близького несолоне 430 зод., літра молока 0.34 сотиків, літра сметани 150 зод., кола м'як 11.00—11.40 зод.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Миський театр:
Понеділок, 8. грудня, година 3:30 поп.
„Осінні мавери“; година 7:30 веч.
„Аїда“.

Театр Ріжнородностей (в Нар. Домі):
Понеділок, 8. грудня, година 3:30 поп.
„Хоробрий воєн Швейк“; година 7:30 веч.
„Доротея Ангелман“.

Малий Миський театр:
Понеділок, 8. грудня, година 3:30 поп.
„Вічне перо“; година 7:30 веч.
„Пер-фуми жості жінки“.

Театр Новин (в салі кіна „Кольосей“):
Понеділок, 8. грудня, год. 4. „Король Медваниця III“; год. 7:30 веч. Тітка Карольца.

Ширіть наш часопис!

Кіна.

АПОЛЬО: Звукова фільма: „Син білий гір“ і додатки.

ГРАЖИНА: Звукова фільма: „Ліцарі кохання“.

ЛІВ: Звукова фільма: Пронавший по-вітряний корабель“.

МІРУСЕНЬКІ: Звукова фільма: „Гай Тінг“ (Анна Мей Вонг).

ОАЗА: „Книжка Мама“. Російський хор і баянська оркестра.

ПАН: „Нібеюнг“.

ПАЛІАС: Звукова фільма: „Велика Фоксова ревія“ (Джанет Гейнор).

ПІСАНЖ: „Зрадиня із Заходу“ (Тім Мек Кой) і додатки.

ПРОМІНЬ: „Раз у житті“. РекордТомі Мікс.

РАТАМОРГІНА: Крилата фільма (Ра-йон Новаро).

ХІМЕРА: „Чорт в шовках“ (Іван Пе-трович).

СІЛІВЕ: Докінчення Швейка і „Ві-де-пекло“.

УПІХ: Тасмій д-р Фу Манчу.

Програма радіо.

Вівторок 9. XII. 1930.

Варшава (1411,7) 17-45 Концерт.
Гельсінгфорс (221,4) 17-25 Оркестра.
Лондон (356,3) 15-30 Солоїсти. Харків (426) 16-00 Концерт. Берлін (419) 17-00 Музика з готелю. Стокгольм (435,8) 20-00 Музична Академія Рим (441,2) 12-45 Легка музика. Прага (486,2) 16-30 Радиооркестра. Осло (493,4) 17-00 Концерт. Відень (516,3) 12-00 Капелла Сальвіна Будапешт (510,5) 19-00 Співа. Ленінград (1000) 16-00 Нісін.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Українська Порада Матерей скла-дає ширі подяку Хазанній Управі Про-мислової Школи „Труду“ за щедрий дар 30 штук білизни для немовлят.

Д-р Ярослав і Ніна Селезінки з Ра-дехова винуваті в Золочевській торж-ни на волю, складають отсін ширі подяку Ви. Паням Софії Овсінницькій і Івані Барчинській а Золочева за поміч і опіку, а Ви. Панам Д-ру Ярославові Овсін-ницькому а Золочева і Д-ру Степанові Бриквичеві а Тернополя за правну пораду і поміч у часі із зізнання в Тер-нополі і в Золочеві.

Кооп. Український Театр у Львові Укр. Нар. Театр ім. І. Тобілевича в Станіславові. 881

Л. Юбачів Сала польської Читальні: 8. XII. „Паліна“.

9. XII. „Меді“.

10. XII. „Гігантська Аза“.

Театр у свою турне вступить на кілька вистав до Рави Руської, Сокала, Камініки Струмилової і Львова.

Репертуар Нового Українського Те-атру дир. П. Карабіневича. 981

Мості Великі

8. XII. „Ой не ходи Грицю“.

Присилайте передплату!

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

ГРИБИ гарні вибрані (найменше 5 кг.) по 12 зод. 1 кг., повиза з чистих свинюк на пукрі, бочкочка 5 кг. 14 зод., чиста овеча бриндза, бочкочка 5 кг. 14 зод., пильний мід з гір в 5 кг. баянша-нах по 23 зод., волоські горіхи, мішочок 5 кг. 17 зод., — лисидель фріанко за після-платою **МЕНДЕЛЬ ШТУМЕР**, Косів к. Коломиї. 1023 1-10

В СІЛЯКІ годинничарсько-жувієрські роботи виконує найстаранніше Домбровські - Розаженські Львів (Готель Жоржа) вул. Академічна ч. 2. 888 3-2

ПЕРЕПИСУЮ на машині на україн-ській, польській та німецькій мові. Виконую рівнож помноження. Л. Ко-тоцька, Львів, Бічна Зеленої 93 ц або скринька 106. 1019 1-5

КАМ'ЯНИЦЮ і поверхню, нову з фронтовою парилею, кілька меш-канців, продам. Вилас 1900 доларів, реш-та 10.000 золотих, позичка 15 літ. Львів, Замарстинів, Крива 29. 1018

ГОДИННИКИ тільки найліпших фа-брик, прецизійні, продаю за готівку і на рати від десятиків літ а найліпшої сторони знала фірма Іван Зельте-райх, Львів, пл. Марійська ч. 5. 437

ПОТРІБНА інтелігентна особа се-реднього віку (найкраще вдова по священнику) до ведення кухні і домаш-нього господарства у священника. Плат-ня по умові. Зголошення слати негайно до Аам. „Діла“ для „Целябса“. 1016 2-3

ПАННА з провінції літ 28, урядниця, з браку знайомості пошукує піє-дорогою товариша життя. Зголошення слати Адміністрації „Діла“ під „Доляри“. 1029 2-3

В ДОВА по державним уряднику, літ 45 гарна, бездітна, нейдна, хоче пі-знати в матримоніальній цілі позашного мущину на державній становищі. — Зголошення, Львів, Поштова скринька 229 1033

ХЛОПЧИК 3¹, року, гарний, здоровий в добрій родині, до даровання. — Ласкани зголошення до „Адміністрації“ „Діла“ під „Роміо“. 1-1

В ПОВІТОВОМУ місті є дуже відпо-відне помешкання для українського лагара — інформації у Д-ра Музики, вул. Чарнецького 24. 1032

ОГОЛОШЕННЯ

За оголошення редакція не відповідає

Д-р ЕВГЕН ДУРДЕЛЛО

бувш. лікар заграничних країн, спеціаліст скриних, неречичних і сексуальних недуг (полова неміч) та лікарської косметики ординує в скриних недугах і т. д. від год 8¹/₂—10, 14—16. а косметичні від 10—11 і 16—18 в неділі і святі від 10—11.

Гірське сонце. Вавофор. Діатермія. Криво-терапія. Сепараткові інжекції. **Львів, вул. Синьстуська ч. 22, III. п.** (біля Нар. Гостиниці).

Вінда до вжитку телефон 38—96.

Дентист ЯКІВ НАСС

Львів, вул. Синьстуська ч. 17. II. п.

Телеф. 65—73.

Безболісно пломбую, лікую і виймаю зуби. Скріплюю розкритими зуби, робить штучні зуби в яловичу, золоті, платинові і білім золоті найновішими системами. Пациєнти з провінції помагають а най-коротшому часі — П. І. Урядовиці і студентам знижені ціни. 994 3-2